

Cours de tibétain - leçon 24

La prière de Pema Karpo à Tchenézi - 2

ཐུགས་རྗེས་བྱུངས་ཤིག་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །

Compassion / tenir (imp.) / marque de l'impératif / vainqueur / compassion / doté de

thouk djè soung shik gyal oua thouk djè tchèn

Vainqueur empli de compassion, gardez-nous en elle !

མཐའ་མེད་འཁོར་བར་གྲངས་མེད་འབྲམས་གྱུར་ཅིང་། །

Fin / sans / saṃsāra / en, dans (part. oblique) / innombrable / errer / le fait de, qui possède cette caractéristique (l'errance) / et, ainsi

tha mè khor ouar trang mè khyam tchyour tching

Marqués par d'innombrables errances en ce saṃsāra interminable,

བཟོད་མེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་འགྲོ་བ་ལ། །

Insupportable / souffrance / éprouver, expérimenter / génitif / être / à, pour, vers (part. oblique)

seu mè douk ngèl nyong ouèi dro oua la

Les êtres expérimentent d'insupportables souffrances.

མགོན་པོ་བྱིད་ལས་སྐྱབས་གཞན་མ་མཆིས་སོ། །

Protecteur / vous / à part / refuge / autre / négation / aller / particule finale

gueun po khyè lè kyab shèn ma tchi so

Protecteur, je n'ai d'autre lieu de refuge que vous,

རྣམ་མཐིན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྣོབས། །

Omniscient / bouddha / obtenu / pour (part. oblique) / bénissez-moi

nam kyèn sangyè thob par tchin gyi lob

Omniscient, afin que je réalise la bouddhété, bénissez-moi !

Exercice de lecture

- 1) ཐུགས་རྗེས་བྱུངས་ཤིག་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །
- 2) མཐའ་མེད་འཁོར་བར་གྲངས་མེད་འབྲམས་གྱུར་ཅིང་། །
- 3) བཟོད་མེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་འགྲོ་བ་ལ། །
- 4) མགོན་པོ་བྱིད་ལས་སྐྱབས་གཞན་མ་མཆིས་སོ། །
- 5) རྣམ་མཐིན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྣོབས། །

Analyse

- 1) ཐུགས་རྗེས་བྱངས་ཤིག་རྒྱལ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །
- 2) མཐའ་མེད་འཁོར་བར་གངས་མེད་འབྲམས་གྱུར་ཅིང་། །
- 3) བཟོད་མེད་སྐྱག་བསྐྱལ་སྤོང་བའི་འགོ་བ་ལ། །
- 4) མགོན་པོ་བྱིད་ལས་སྐྱབས་གཞན་མ་མཆིས་སོ། །
- 5) རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །

1) X O X O X X O

2) X O X O X O X X O

3) X O X X O X O

4) X X O X X O X O

5) X X X O X

Le vocabulaire

ཐུགས་རྗེས་	compassion (honorifique)
བྱངས་	tenir (བཟུང་བ་/ འཛིན་བ་/ བཟུང་བ་/ བྱང་ verbe volitif)
ཤིག་	un, forme de l'impératif (placé après un verbe à l'impératif afin d'assurer le sens de l'impératif.)
རྒྱལ་བ་	vainqueur
ཐུགས་རྗེ་ཅན་	compassionné (compassion + qui possède (marqueur/particule))
མཐའ་མེད་	sans fin, interminable (fin + sans)
འཁོར་བ་	cycle des existence
གངས་མེད་	innombrable (nombre + sans)
འབྲུམས་	errer
གྱུར་	"Passer d'une chose à une autre" avec le sens d'un élément effectuant un changement spécifique à un autre. གྱུར་བ་/ འགྱུར་བ་/ འགྱུར་བ་ verbe non volitif.
Utilisé fréquemment dans la littérature tibétaine comme une traduction de la construction sanskrite "bhuta" utilisée pour indiquer la présence d'une qualité dans quelque chose.	
ཅིང་	connecteur qui indique la fin d'une partie de phrase et la sépare de ce qui suit.
བཞེད་མེད་	insupportable, intolérable (patience + sans)
སྐྱུག་བསྐྱེད་	souffrance, dukkha
ལྟུང་བ་	expérimenter (verbe non volitif)
འགྲོ་བ་	être
མགོན་པོ་	protecteur
ཁྱེད་	vous
ལས་	marque (particule) de l'ablatif.
Dans ce cas, indique une comparaison (se place après ce qui est comparé)	
སྐྱབས་	refuge
གཞན་	autre
མ་	marque de négation
མཆིས་	aller

Traduction du verbe sanskrit "gaccha" qui signifie généralement "aller à" mais peut également signifier "venir pour", par exemple, dans le cas de la prise de refuge dans quelque chose, on peut aller à l'abri ou venir à l'abri. Par exemple, [TC] རྫོང་གསེབ་ལ་མཆི་བ། "venir dans un village" ; སྐྱབས་སུ་མཆི་བ། "se réfugier" ; སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་འོ། "Je me réfugie dans le Bouddha". TD

Le vocabulaire - suite

སོ་	particule finale
རྣམ་མཁྲིན་	omniscience
"La connaissance de tout". Abréviation de རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ "la sagesse qui connaît tout chose telle qu'elle se manifeste". Également traduit par "omniscience".	
སངས་རྒྱལ་	bouddha
ཐོབ་པ་	obtenir
བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས་	bénissez-moi ! accordez votre bénédiction !

